

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2021

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

An Pholaitíocht agus an tSochaí

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótaíl i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuilleanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Agus breithniú á dhéanamh ar an scéim mharcála seo, ba cheart aird a bheith ar an méid a leanas:

- Braitheann na mionsonraí a theastaíonn in aon fhreagra ar an gcomhthéacs agus ar an gcaoi a gcuirtear an cheist, agus ar an líon marcanna atá ar fáil don fhreagairt ar an scrúdpháipéar.
- Caithfear focail, nathanna cainte nó frásaí a úsáid i gceart i gcomhthéacs agus níor cheart iad a bhréagnú, agus más léir go n-úsáidtear go mícheart iad nó go mbréagnaítear iad, ní féidir na marcanna a thabhairt.
- Mar riail ghinearálta, más ann d'amhras faoina bhailí atá aon fhreagairt, ní mór do scrúdaitheoirí dul i gcomhairle lena scrúdaitheoir comhairleach sula mbronntar marcanna.
- Níl na moltaí ná na samplaí etc. a thugtar sa scéim uileghabhálach agus is féidir glacadh le freagairtí cearta malartacha bailí eile etc.

Is éard atá sa nós imeachta marcála:

- Na freagairtí go léir a léamh agus anailís a dhéanamh orthu
- Marcanna a leithdháileadh ar na comhpháirteanna de réir na scéime comhaontaithe.

ROINN A – 100 marc

Ceist 1

Tá 20 ceist ann agus ní mór d'iarrthóirí 10 gcinn díobh a fhreagairt

10 x 10 mharc

(e) 2 Roinn Rialtais ainmnithe i gceart (i mí an Mheithimh 2021)

3 + 3 mharc

Taoiseach: **Micheál Martin**

Tánaiste agus Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta: **Leo Varadkar**

Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide; agus Roinn Iompair: **Eamon Ryan**

Roinn Airgeadais: **Paschal Donohoe**

Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe: **Michael McGrath**

Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán: **Catherine Martin**

Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta: **Darragh O'Brien**

Roinn Gnóthaí Eachtraca; agus Roinn Cosanta: **Simon Coveney**

Roinn Oideachais: **Norma Foley**

Roinn Coimirce Sóisialaí; Dlí agus Cirt; agus Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail: **Heather Humphreys**

Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige: **Roderic O'Gorman**

Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta: **Simon Harris**

Aire gan ceannas Roinne: **Helen McEntee**

Roinn Sláinte: **Stephen Donnelly**

Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara: **Charlie McConalogue**

An tAire atá i gceannas ar cheann amháin de na ranna rialtais sin

4 mharc

(b) Dhá straitéis chun rannpháirtíocht na mban sa saol polaitiúil a mhéadú.

5 + 5 mharc

Cur síos an-mhaith 4 - 5M

Cur síos maith 2 - 3M

Cur síos réasúnta 0 - 1M

(c) Míniú bailí ar théarma amháin **10 mharc**

Cur síos an-mhaith	9 - 10M
Cur síos maith	7 - 8M
Cur síos réasúnta	4 - 6M
Cur síos lag	0 - 3M

(d) An teoiric rialtais san íomha **8 marc**

Miniú síos an-mhaith	7 - 8M
Miniú maith	4 - 6M
Miniú réasúnta	0 - 3M

Smaointeoir **2 mharc**

(e) An difríocht idir 'tuairim' agus 'fíric'. **10 mharc**

Miniú an-mhaith	9 - 10M
Miniú maith	7 - 8M
Miniú réasúnta	4 - 6M
Miniú neamhábhartha	0 - 3M

(f) Míniú bailí ar an ról agus ar an feidhm: An Státseirbhís nó Eagraíochtaí neamhrialtasacha nó comhlachtaí reachtúla **5 + 5 mharc**

Míniú bailí ar an ról

Miniú síos an-mhaith	4 - 5M
Miniú síos maith	2 - 3M
Miniú síos réasúnta	0 - 1M

Míniú bailí ar an feidhm

Miniú síos an-mhaith	4 - 5M
Miniú síos maith	2 - 3M
Miniú síos réasúnta	0 - 1M

(g) Míniú ar an gcuaspóir atá le Clár an Rialtais **10 mharc**

Miniú an-mhaith	9 - 10M
Miniú maith	7 - 8M
Miniú réasúnta	4 - 6M
Miniú neamhábhartha	0 - 3M

(h) Conclúid bailí **5 mharc**

Cur síos an-mhaith	4 - 5M
Cur síos maith	2 - 3M
Cur síos réasúnta	0 - 1M

Fáth **5 mharc**

Fáth an-mhaith	4 - 5M
Fáth síos maith	2 - 3M
Fáth síos réasúnta	0 - 1M

(i) Dhá chonradh nó choinbhinsiún éagsúla um chearta duine.

5 + 5 mharc

Cur síos an-mhaith	4 - 5M
Cur síos maith	2 - 3M
Cur síos réasúnta	0 - 1M

(j) Dhá bhealach inar féidir le daoine óga a sheiceáil cé acu atá foinse eolais bailí

5 + 5 mharc

Miniú an-mhaith	4 - 5M
Miniú maith	2 - 3M
Miniú réasúnta	0 - 1M

(k) Sampla de straitéis a d'fhéadfaí a úsáid nuair atáthar ag deileáil le coimhlint i ngrúpaí beaga.

10 mharc

Miniú an-mhaith	9 - 10M
Miniú maith	7 - 8M
Miniú réasúnta	4 - 6M
Miniú neamhábhartha	0 - 3M

(l) Cúig cinn de na hacrainmneacha

5 x 2 mharc

CNACL: Coinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta an Linbh

AE: An tAontas Eorpach

CÉCDC: Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas

CAI: An Ciste Airgeadaíochta Idirnáisiúnta

NA: Na Náisiúin Aontaithe

DUCD: Dearbhú Uilechoiteann Chearta an Duine

EDS: An Eagraíocht Dhomhanda Sláinte

CECD: An Coinbhinsiún Eorpach um Chearta an Duine

EDT: An Eagraíocht Dhomhanda Trádála

(m) Cur síos ar an méid a insíonn an staitistic dúinn faoi stadas na mban san Afraic.

10 mharc

Cur síos an-mhaith 9 - 10M

Cur síos maith 7 - 8M

Cur síos réasúnta 4 - 6M

Cur síos lag 0 - 3M

(n) Cur síos ar an ról atá ag Coimisinéir de chuid an Aontais Eorpaigh

10 mharc

Cur síos an-mhaith 9 - 10M

Cur síos maith 7 - 8M

Cur síos réasúnta 4 - 6M

Cur síos lag 0 - 3M

(o) Dhá thuairim pholaitiúla a luaitear le dearcadh de chuid ne heite deise.

5 mharc + 5 mharc

Cur síos an-mhaith 4 - 5M

Cur síos maith 2 - 3M

Cur síos réasúnta 0 - 1M

(p) An difríocht idir idirdhealú díreach agus idirdhealú indíreach

10 mharc

Cur síos an-mhaith	9 - 10M
Cur síos maith	7 - 8M
Cur síos réasúnta	4 - 6M
Cur síos lag	0 - 3M

(q) (i) Freagra: Measann 71.5% go bhfuil cúrsaí mar is cuí

2 mharc

(ii) Buntáiste amháin agus míbhuntáiste amháin a bhaineann le suirbhé a dhéanamh ar thuairimí daoine

2 mharc + 2 mharc

(iii) Dhá bharúil faoi chur i láthair na sonraí sa grafaic sin.

2 mharc

(r) Comhairliúcan fiúntach

10 mharc

Miniú an-mhaith	9 - 10M
Miniú maith	7 - 8M
Miniú réasúnta	4 - 6M
Miniú neamhábhartha	0 - 3M

(s) Dhá chúis a bhfuil sé tabhachtach go dtabharfaí éisteacht dá bhfuil le rá ag leanaí

5 mharc + 5 mharc

Freagra an-mhaith	4 - 5M
Freagra maith	2 - 3M
Freagra réasúnta	0 - 1M

(t) Dhá ghníomh a d'fhéadfadh scoileanna a dhéanamh agus a chuirfeadh leis in bhforbairt inbhuanaithe

5 mharc + 5 mharc

Cur síos an-mhaith	4 - 5M
Cur síos maith	2 - 3M
Cur síos réasúnta	0 - 1M

ROINN B – 150 marc

Ceist 2

40 marc

(a) Conas a rinne an Seanadóir Flynn éacht nach ndearnadh ariamh

5 mharc

Bhí sí ar an gcéad duine den Lucht Siúil a ghlac suíochán sa Seanad.

(b) Cén céatadán de dhaonra na hÉireann ar daoine den Lucht Siúil iad?

5 mharc

Níl ach beagán le cois 0.7% den phobal igcoitinne ina ndaoine den Lucht Siúil.

(c) Cén fáth a raibh sé deacair ar an Seanadóir Eileen Flynn a cuid mianta a bhaint amach?

3 x 5 mharc

Rugadh agus togadh í ar láithreán stad
Idirdhealú atá dírithe ar phobal an Lucht Siúil
Bhí sí ag maireachtáil ar imeall na sochaí
Ba ise an duine óg corrach ar scoil
Dúshlán a bheith i do bhean den Lucht Siúil
Easpa fostaíochta don Lucht Siúil
Easpa deiseanna don Lucht Siúil

(d) An Toradh a bheadh ann dá ndéanfaí an Bille um Chultúr agus Stair an Lucht Siúil san Oideachas a rith

5 mharc

Chuirfeadh sé sin cultúr agus stair an lucht siúil ar churaclam na scoile.

(e) Tá seans 50 oiread níos mó ann go bhfágfaidh daoine den Lucht Siúil an scoile gan an Ardteistiméireacht a bhaint amach. Dhá chúis a d'fheadfadh a bheith leis sin.

10 + 10 mharc

Miniú an-mhaith	9 - 10M
Miniú maith	7 - 8M
Miniú réasúnta	4 - 6M
Miniú neamhábhartha	0 - 3M

Ceist 3

50 marc

(a) Dhá chúis a bhfuil insint scéalta pearsanta bailí mar mhodh taighde

5 + 5 marc

Freagra an-mhaith	4 - 5M
Freagra maith	2 - 3M
Freagra réasúnta	0 - 1M

(b) Teorainn amháin a bhaineann le hagallaimh mar mhodh taighde

10 marc

Miniú an-mhaith	9 - 10M
Miniú maith	7 - 8M
Miniú réasúnta	4 - 6M
Miniú neamhábhartha	0 - 3M

(c) Iontaofacht Doiciméad B - dhá chuis

5 mharc + 5 mharc

Freagra an-mhaith	4 - 5M
Freagra maith	2 - 3M
Freagra réasúnta	0 - 1M

(d) Cur síos ar an gcaoi a nascann dhá phíosa thabachtach eolais as Doiciméad A leis na sonrái a chuirtear i láthair i nDoiciméad B.

5 mharc + 5 mharc

Cur síos an-mhaith	4 - 5M
Cur síos maith	2 - 3M
Cur síos réasúnta	0 - 1M

(e) Buntáiste amháin agus míbhuntáiste amháin a bhaineann le sleachta as doiciméid níos mó a úsáid.

5 mharc + 5 mharc

Cur síos an-mhaith	4 - 5M
Cur síos maith	2 - 3M
Cur síos réasúnta	0 - 1M

Ceist 4

60 marc

- (a) Cur síos ar thionscadal saoránachta a d'fheadfá a dhéanamh bunaithe ar imeacht a eagrú chun cultúr agus stair an Lucht Siúil a chur chun cinn. 10 marc

Cur síos an-mhaith	9 - 10M
Cur síos maith	7 - 8M
Cur síos réasúnta	4 - 6M
Cur síos lag	0 - 3M

- (b) Cén fáth a n-úsáideann an t-údar an téarma 'Eireannaigh Gheala'? 10 mharc

Miniú an-mhaith	9 - 10M
Miniú maith	7 - 8M
Miniú réasúnta	4 - 6M
Miniú lag	0 - 3M

- (c) Cad atá i gceist le: 'nuair is bean thú cuireann an tsochaí ciseal breise leatroim anuas ort.' 20 marc

Freagra an-mhaith	16 - 20M
Freagra maith	11 - 15M
Freagra réasúnta	6 - 10M
Freagra lag	0 - 5M

- (d) Neamhionannas i sochaí na hÉireann sa lá atá inniu ann. 20 marc

Freagra an-mhaith	16 - 20M
Freagra maith	11 - 15M
Freagra réasúnta	6 - 10M
Freagra lag	0 - 5M

ROINN C – 150 marc

An aiste dhioscúrsach a mharcáil:

- 1.** Léigh an aiste iomlán gan marcanna ar bith a thabhairt.
- 2.** Marcáil an aiste ag baint úsáid as na critéir mharcála agus faigh suim iomlán na marcanna.
- 3.** Athbhreithnigh an marc iomlán ag baint úsáid as tuairisceoirí na mbandaí gráid.
- 4.** Déan athbhreithniú arís ag baint úsáid as na critéir chun an marc iomlán a fháil.

AISTE DHIOSCÚRSACH

	An-mhaith	Go Maith	Réasúnta	Lag
Réamhrá (I)	Déantar an cheist a phlé go díreach agus cuirtear i gcomhthéacs í.	Déantar an cheist a phlé go réasúnta agus cuirtear i gcomhthéacs go teoranta í.	Déantar plé doiléir ar an gceist agus ní chuirtear i gcomhthéacs í.	Tá tuiscint dhoiléir ar an gceist nó baintear míbhri go hiomlán aisti.
10 marc	9 – 10	7 – 8	4 – 6	0 – 3
Eolas (K)	Aiste loighciúil an-mhaith bunaithe ar eolas agus tuiscint chuimsitheach ar an gceist. Níl aon easnaimh ná earráidí suntasacha.	Aiste réasúnta bunaithe ar eolas bunúsach ach tuiscint theoranta ar an gceist. Tá easnaimh agus earráidí beaga inti.	Aiste trína chéile bunaithe ar thuiscint dhoiléir ar an gceist. Tá easnaimh agus earráidí móra inti.	Aiste lag ar beag eolas a léirítear inti ar an gceist nó ní léirítear aon eolas ar an gceist. D'fhéadfadh an t-eolas a bheith mícheart nó bréagnaíonn sé é féin.
10 marc	9 – 10	7 – 8	4 – 6	0 – 3
Fianaise (E)	Sainithnítear agus fiosraítear raon leathan fianaise ábhartha, údarásach agus inchreidte.	Sainithnítear agus fiosraítear raon maith fianaise ina mbítear ag brath an iomarca ar shonraí nár cruthaíodh.	Tá an fhianaise a chuirtear i láthair teoranta, simplí nó trína chéile, níl an fhianaise ach ábhartha ar éigin don ábhar.	Is beag fianaise nó níl aon fhianaise curtha i láthair, níl an fhianaise ábhartha don cheist.
10 marc	9 – 10	7 – 8	4 – 6	0 – 3
Anailís & Sintéis (A)	Argóint an-mhaith bunaithe ar anailís chriticiúil agus léirsteanach den fhianaise.	Argóint mhaith bunaithe ar anailís bhunúsach den fhianaise.	Locht ar an argóint le fianaise theoranta ar anailís agus ar mheasúnú. Anailís shaorga le dearmaid shuntasacha.	An argóint déanta go dona, casta nó gan chiall. Droch-anailís tugtha.
5 mharc	5	4	3	0 – 2
Measúnú (V)	Comhtháthú an-mhaith ar pheirspictíochtaí agus tuairimí comparáideacha / malartacha maidir leis an argóint. Tagtar ar chonclúidí neamhspleácha an-mhaith agus cosnaíonn an seasamh pearsanta go soiléir.	Comhtháthú maith ar thuairimí comparáideacha / malartacha maidir leis an argóint. Tagtar ar chonclúidí neamhspleácha agus cosnaíonn an seasamh pearsanta go soiléir.	Peirspictíochtaí agus tuairimí comparáideacha / malartacha teoranta. Conclúidí agus cosaint neamhspleách theoranta ar an seasamh pearsanta.	Gan aon peirspictíochtaí ná tuairimí comparáideacha. Gan aon chonclúidí neamhspleácha nó cosaint ar an seasamh pearsanta.
5 mharc	5	4	3	0 – 2
Comhtháthú (C)	Eagrú agus bainistíocht an-mhaith ar thuairimí. Fócas agus soiléire an-mhaith ar feadh an ama. Struchtúr an-mhaith.	Eagrú agus bainistíocht bhunúsach ar smaointe. Struchtúr réasúnta.	Eagrú agus bainistíocht theoranta agus chasta ar smaointe. Struchtúr lag.	Struchtúr, eagrú, leanúnachas, fócas, comhthéacs agus soiléire in easnamh san aiste.
10 marc	9 – 10	7 – 8	4 – 6	0 – 3

BANDAÍ GRÁD NA hAISTE

G1 45 – 50 Marc	G2 44 – 40 Marc	G3 35 – 39 Marc	G4 30 – 34 Marc	G5 25 – 29 Marc	G6 20 – 24 Marc	G7 15 – 19 Marc	G8 0 – 14 Mharc
Tá an freagra leanúnach; leagtha amach go maith agus tá tacaíocht aige ó fhianaise ábhartha, chruinn agus éagsúil agus úsáidtear fianaise chomparáideach. Is léir go bhfuil tuiscint chríochnúil ar riachtanais an taise murab ionann le tuiscint agus smaointeoireacht neamhspleách. Táthar ag gabháil don ábhar go grinn. Déantar cosaint chuimsitheach ar bhreithiúnais agus ar chonclúidí. Taispeántar eolas mionsonraithe sa fhreagra seo, mar aon le fianaise ar an ngabháil chriticiúil, léargas grinn, fócas géar, argóint curtha i gcrích agus tá tacaíocht aici ó raon fianaise agus foinsí.	Dírítear go soiléir sa fhreagra ar an gceist a cuireadh. Tá na hargóintí leagtha amach agus aontaithe go han-mhaith agus tá tacaíocht acu ó fhianaise ábhartha, chruinn agus éagsúil. Tá na pointí eagraithe go han-mhaith agus cuirtear argóint leanúnach i láthair ag úsáid tuairimí malartacha. Téitear i ngleic go han-mhaith leis an ábhar. Tá cosaint an-réasúnta déanta ar na breithiúnais agus na conclúidí neamhspleáchas a thugtar.	Dírítear go soiléir sa fhreagra ar an gceist a cuireadh. Tá tuiscint mhaith ar éilimh na ceiste. Is gnách do na pointí tacaíocht a bheith acu ó fhianaise chruinn agus ábhartha. Tá na pointí eagraithe go maith agus cuirtear argóint leanúnach i láthair. Tá fianaise ar dhul i ngleic leis an ábhar agus déantar cosaint réasúnta ar na breithiúnais agus na conclúidí a thugtar.	Taispeántar sa fhreagra go bhfuil roinnt tuisceana ar éilimh na ceiste. Tá na pointí a dhéantar ábhartha agus tá tacaíocht acu ó roinnt tagairtí agus léaráidí bailí. D'fhéadfadh sé go mbraitheáil áfach, go bhfuil roinnt pointí scoite amach astu féin agus nach bhfuil siad comhtháthaithe go hiomlán isteach in argóint aontaithe. Déantar cosaint teoranta ar roinnt breithiúnas agus conclúidí neamhspleáchas a thugtar.	Taispeántar sa fhreagra go bhfuil tuiscint ar an gceist. Tá teorainn leis an eolas atá ar an gceist agus déantar pointí beaga sna freagraí agus úsáidtear fianaise teoranta atá bailí agus iomchuí. Mar sin féin, tá na pointí seo teoranta agus ní dhéantar argóint láidir, aontaithe den fhianaise. Ní théitear i ngleic ach go teoranta leis an ábhar agus dá bharr sin tá conclúid neamhspleách leanúnach in easnamh sna freagraí.	Taispeántar sa fhreagra go bhfuil tuiscint ar an gceist – leath-thuiscint ar a laghad. Níl aon fhócas soiléir sa fhreagra agus tá sé de nós aige dul ar seachrán ón bpointe nó ó phointe go pointe Bíonn achoimre agus athrá in ionad plé go minic. Tá an t-eolas atá ar an gceist an-teoranta agus is beag fianaise atá ann chun tacú leis an pointí atá á ndéanamh. Ní théitear i ngleic leis an ábhar ach ar bhealach an-teoranta. Tá na breithiúnais agus na conclúidí a thugtar doiléir nó pearsanta gan ach cosaint an-teoranta déanta orthu. D'fhéadfadh gá a bheith leis an bhfreagra a athléamh chun teacht ar an mbrí.	Taispeántar sa fhreagra nach raibh ach leath-thuiscint ar na ceisteanna agus go bhfuil an freagra dírithe go dona. Taispeántar sa fhreagra go bhféadfar cúpla pointe bailí a lua ach níl siad nasctha d'aon turas chun argóint a dhéanamh agus níl aon fhianaise ann a thacódh le haon cheann de na pointí a dhéantar. Níl aon fhianaise go dtéitear i ngleic leis an ábhar. Níor tháinig an t-iarrthóir ar bhreithiúnas, ar chonclúidí neamhspleáchas dá chuid féin ná ní dhearna sé cosaint ar a thuairim nó ar a sheasamh féin.	Taispeántar san fhreagra nach dtuigfear an cheist ach ar éigin nó nach dtuigfear in aon chor í. Freagra fíor-lag nach dtugann ach píosaí beaga eolais anonn is anall gan ach fíorbheagán pointí ábhartha nó gan aon phointí ábhartha ann. Ní thugtar aon argóintí ábhartha nó aon fhianaise chun tacú le haon éilimh a rinneadh. Tá an freagra an-lag agus níl aon fócas ann agus tá mearbhall ar an léitheoir. D'fhéadfadh roinnt pointí a bheith go hiomlán míchruinn nó níl siad ábhartha don cheist.

TUAIRISC AR THIONSCADAL SAORÁNACHTA

Réasúnaíocht agus taighde

- Mínigh an réasúnaíocht a bhain leis an ngníomh a roghnaigh tú a dhéanamh.
- Tabhair cuntas soiléir ar aidhmeanna an tionscadail saoránachta, na bealaí a roghnaíodh chun na haidhmeanna sin a bhaint amach agus an plean gníomhaíochta atá agat. I gcás tionscadail grúpa, sainaithin aidhmeanna an ghrúpa i gcomhair an tionscadail agus na haidhmeanna a bhí agat féin chun do ról a chomhlíonadh.
- Tabhair achoimre ar an taighde a rinneadh lena n-áirítear príomhthorthaí taighde (sonraí) a bhí mar bhonn eolais ag an ngníomh. Tabhair trácht ar na foinsí eolais a úsáideadh chun treoir a thabhairt don ghníomh cosúil le hábhar gréasánbhunaithe, litríocht, agallaimh, agus foinsí eile.
- Déan cinnte go gcuirfidh tú isteach tagairtí iomlána sa rannán *Tagairtí agus Leabharliosta* ag deireadh na tuarascála.

An tionscadal saoránachta a chur i gcrích

- Tabhair achoimre ar na gníomhaíochtaí ar tugadh fúthu chun an tionscadal a chur i gcrích. I gcás tionscadail grúpa, déan idirdhealú soiléir idir gníomhaíochtaí grúpa agus do ghníomhaíochtaí féin ach “muid” nó “mé” a úsáid de réir mar is cuí.
- Déan anailís ghéar ar na gnéithe éagsúla den phlean gníomhaíochta, lena n-áirítear mar is cuí aon dúshlán ar ar thángthas agus an chaoi ar sáraíodh na dúshlán sin.
- Déan cur síos ar thorthaí an tionscadail.

Smaointe maidir leis an eolas a fuarthas agus na scileanna a forbraíodh

- Smaoinigh go géar ar na léargais phearsanta agus ar an eolas a fuair tú faoin gceist seo ó thug tú faoin tionscadal.
- Sainaithin agus déan cur síos ar na scileanna a d’fhorbair tú trí do chuid oibre ar an tionscadal seo agus déan tagairt ar leith don obair a rinne tú le daoine eile agus an chaoi ar éirigh leat a bheith éifeachtach go pearsanta.
- Tabhair míniú gairid ar an ról a bhí ag machnamh, ag aiseolas ó dhaoine eile, agus ag foghlaim ón gcúrsa chun cuidiú leat an tionscadal a chur i gcrích.

TIONSCADAL SAORÁNACHTA – ROINN A

Réasúnaíocht agus Taighde

35 marc

An réasúnaíocht a mhíniú

An-mhaith	6 - 7M	7 marc
Go maith	3 - 5M	
Réasúnta	0 - 2M	

Aidhmeanna an tionscadail le plean gníomhaíochta ina leagtar síos na bealaí a roghnaíodh chun na haidhmeanna sin a bhaint amach

An-mhaith	9 - 12M	12 mharc
Go maith	5 - 8M	
Réasúnta	0 - 4M	

Achoimre ar na torthaí agus na foinsí

An-mhaith	9 - 12M	12 mharc
Go maith	5 - 8M	
Réasúnta	0 - 4M	

Tagairtí agus Leabharliosta – Seiceáil lch 10

4 mharc

TIONSCADAL SAORÁNACHTA – ROINN B

An tionscadal saoránachta a chur i gcrích

45 marc

Achoimre ar na gníomhaíochtaí ar tugadh fúthu (Muid / mé)

An-mhaith	11 - 15M	15 mharc
Go maith	6 - 10M	
Réasúnta	0 - 5M	

Anailís chriticiúil ar an bplean gníomhaíochta

An-mhaith	11 - 15M	15 mharc
Go maith	6 - 10M	
Réasúnta	0 - 5M	

Torthaí

An-mhaith	11 - 15M	15 mharc
Go maith	6 - 10M	
Réasúnta	0 - 5M	

TIONSCADAL SAORÁNACHTA – ROINN C

Eolas agus léargais ar an gceist

An-mhaith	5 - 6M	6 mharc
Go maith	3 - 4M	
Réasúnta	0 - 2M	

Scileanna

An-mhaith	5 - 6M	6 mharc
Go maith	3 - 4M	
Réasúnta	0 - 2M	

Machnamh

An-mhaith	4M	4 mharc
Go maith	3M	
Réasúnta	0 - 2M	

Aiseolas agus foghlaim

An-mhaith	4M	4 mharc
Go maith	3M	
Réasúnta	0 - 2M	

